

Nr. 48 Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/26/111266
Documentnummer:	490690
Datum:	2 juni 2026 / verzonden: 2 juni 2026
Onderwerp:	Monitor werk en inkomen (inclusief schuldhelpverlening en inburgering) 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder Varekamp
Bijlage(n):	Monitor werk en inkomen (inclusief schuldhelpverlening en inburgering) 2025

Geachte raad,

Met het aanbieden van deze Monitor Werk en Inkomen 2025 informeren we u over ontwikkelingen en basiscijfers op het terrein van Werk en Inkomen, Minimaregelingen, Schuldhelpverlening en Inburgering in de gemeente Voorschoten over het jaar 2025.

Deze monitor toont de cijfers van het afgelopen jaar (2025), in vergelijking met dezelfde periode in voorgaande jaren. Op deze wijze worden ontwikkelingen en trends over jaren inzichtelijk. Daarnaast wordt er ingegaan op landelijke, regionale en lokale (beleids)ontwikkelingen.

Algemene ontwikkelingen

De arbeidsmarkt in 2025 was nog steeds krap met een lage werkloosheid. Sectorale tekorten bleven groot, vooral in zorg, onderwijs, techniek en ICT. De economie groeide licht met 1.8 procent.

Sinds 2021 is het aantal mensen met een uitkering levensonderhoud enigszins stabiel. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering schommelt tussen de 280 en 302 inwoners. In december 2025 zijn er 302 inwoners geweest die een bijstandsuitkering ontvingen.

Meer dan de helft van de bijstandsgerechtigden in Voorschoten heeft een afstand tot de arbeidsmarkt van meer dan 2 jaar. Dit aandeel blijft gelijk ten opzichte van voorgaande jaren. Er is een daling zichtbaar van bijstandsgerechtigden die direct of binnen een jaar bemiddelbaar

zijn naar werk. Het aandeel cliënten dat in 2025 is uitgestroomd uit de bijstand met als reden "werk" of "studie" is 31 procent.

In 2025 is wederom ingezet op uitvoering van het re-integratie en participatiebeleid. Maatwerk speelt hierbij een belangrijke rol, waarbij de hulpvraag van de inwoner centraal staat. De inzet van participatieconsulenten voor inwoners die nog niet direct naar werk kunnen worden begeleid, de leerwerkmakelaar voor jongeren tot 27 jaar en de matchmakers voor de doelgroepen banenafpraak en statushouders is voortgezet. Deze instrumenten zijn in 2025 geëvalueerd en de raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief (kenmerk: Z/25/106955/474910).

Regionaal Werkcentrum (RWC)

In 2025 is het Regionaal Werkcentrum Zuid-Holland Centraal in Zoetermeer geopend, waar ook de inwoners van Voorschoten terecht kunnen met vragen over werk, studie en of personeel. Om deze dienstverlening ook dichtbij huis aan te kunnen bieden is op 8 juli 2025 een inlooppunt in de bibliotheek in Voorschoten geopend. In 2026 volgt een evaluatie van het Regionaal Werkcentrum.

Minimabeleid

Het aantal inwoners dat een vorm van bijzondere bijstand heeft ontvangen is in 2025 iets gestegen. In 2025 hebben 336 mensen enige vorm van bijzondere bijstand ontvangen. De drie meest gebruikte minimaregelingen zijn de gemeentepolis, de maatschappelijke participatie en de individuele inkomenstoeslag.

In 2024 is het nieuwe minimabeleid vastgesteld. Dit wordt in 2025 en 2026 gefaseerd geïmplementeerd in de gemeente. In 2025 zijn onder meer enkele regelingen aangepast en sloot de gemeente zich aan bij de VoorzieningenWijzer.

Schuldhulpverlening

Met vroegsignalering benadert de gemeente inwoners actief en wordt, waar mogelijk, passende ondersteuning geboden. Ieder signaal vanuit de vaste lastenpartners resulteert in een contactpoging. In 2025 is er bij 809 inwoners contact gezocht. Wanneer er daadwerkelijk wederzijds contact tot stand komt, is er sprake van bereik. In 2025 zijn er in totaal 261 inwoners bereikt, waarvan 89 hulp hebben geaccepteerd.

In 2025 is er sprake van een toename in het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening door particulieren in Voorschoten. Deze stijging past binnen het landelijke beeld. Het aantal inwoners

dat een bemiddelingstraject is gestart bleef gelijk en het aantal dat een schuldhelpregeling is gestart steeg. Er is een toename in het aantal succesvol afgeronde trajecten zichtbaar.

Inburgering

In 2025 waren 126 inburgeraars in begeleiding bij een consulent Inburgering & werk. De gemeente is verantwoordelijk voor de begeleiding van inburgeringsplichtigen bij hun inburgering, gericht op taalverwerving, participatie en toeleiding naar werk of opleiding. Bij de begeleiding wordt een onderscheid gemaakt tussen (gezins-) migranten en statushouders.

- (Gezins-) migranten zijn personen die naar Nederland zijn gekomen in het kader van gezinsvorming, of andere niet asiel gerelateerde redenen.
- Statushouders zijn personen met een verblijfsvergunning asiel. Zij worden door de gemeente actief begeleid bij hun inburgering.

In 2025 is een wachtrij ontstaan doordat nieuwe dossiers niet tijdig opgepakt konden worden. Op 31 december 2025 wachtten er 26 inburgeraars op begeleiding. Het college neemt en verkent verschillende maatregelen om de wachtrij terug te dringen.

In gemeente Voorschoten wordt bij de brede intake beoordeeld aan welke leerroute een inburgeraar kan starten:

- De B1-route is voor inburgeraars die zich binnen drie jaar kunnen ontwikkelen in de Nederlandse taal tot niveau B1.
- De onderwijsroute (O-route) is voor inburgeraars met (studie)ambities, vaak jongeren, die willen doorstromen naar een opleiding op mbo-, hbo- of universitair niveau.
- De zelfredzaamheidsroute (Z-route) is voor inburgeraars bij wie het tempo of niveau van de andere routes minder goed aansluit.

Van de (gezins-) migranten volgt vrijwel iedereen de B1-route. Van de statushouders volgt meer dan de helft de B1-route.

De wettelijke termijn om aan de inburgeringsplicht te kunnen voldoen is 3 jaar. In 2025 zijn er 13 inburgeringstrajecten afgerond. De toename van de afgeronde inburgeringstrajecten in 2025 komt doordat de eerste cohorten het einde van hun traject bereiken.

Het college vertrouwt erop u met deze raadsbrief voldoende te hebben geïnformeerd over de cijfers en relevante ontwikkelingen in 2025 op de beleidsterreinen Werk en Inkomen, Minimaregelingen, Schuldhelpverlening en Inburgering.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Watingen,
Gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerding,
Burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Monitor Werk & Inkomen 2025

(incl. inburgering en schuldhulp)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting.....	4
Context en landelijke ontwikkelingen.....	5
Aantal bijstandsuitkeringen.....	6
Persoonskenmerken	7
Perspectief op werk.....	8
Minimabeleid en schuldhelpverlening.....	11
Inburgering.....	15

Inleiding

Werk en Inkomen

Met deze monitor informeert het college de raad over de (cijfermatige) ontwikkelingen van de diverse regelingen en voorzieningen op het gebied van Werk en Inkomen wordt ingegaan op de onderdelen werk, inkomen, minimaregelingen, schuldhulpverlening en inburgering.

Cijfers over meerdere jaren

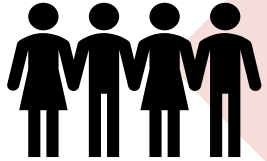
De monitor toont de cijfers van het afgelopen jaar (2025), in vergelijking met dezelfde periode in voorgaande jaren. Hiermee worden trends en ontwikkelingen zichtbaar.

Cijfermatig deel en beleidsdeel

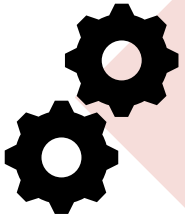
De monitor bevat ontwikkelingen op het gebied van Werk en Inkomen: aantal cliënten en bestandssamenstelling. Daarnaast wordt er ingegaan op landelijke, regionale en lokale beleidsontwikkelingen.

Samenvatting

Gemeente Voorschoten

In december 2025 hebben
302 inwoners een
bijstandsuitkering.

Merendeel betreft
bijstandsgerechtigden met
grote afstand tot
arbeidsmarkt.

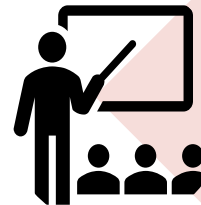
Beroep bijzondere bijstand
stijgt.

89 inwoners accepteren
hulp na contact vanuit
vroegsignalering.

Toename aanvragen
schulphulpverlening
particulieren en
ondernemers.

In 2025 126 inburgeraars
in begeleiding. Ontstaan
van wachtlijst.

Context en landelijke ontwikkelingen

De **arbeidsmarkt in 2025 was nog steeds krap** met een lage werkeloosheid. Sectorale tekorten bleven groot, vooral in zorg, onderwijs, techniek en ICT. De **economie groeide licht** (1,8 procent). (Bron: CBS).

Op 6 juni 2025 heeft het kabinet het **Nationaal Programma Armoede en Schulden** gepresenteerd aan de Tweede kamer. Dit programma zet in op het voorkomen en terugdringen van armoede en problematische schulden door voorzieningen toegankelijker te maken, preventie te versterken en schuldhelpverlening te versnellen.

Tegelijkertijd startte het Rijk met de **Hervormingsagenda Inkomensondersteuning**. Dit is een meerjarige agenda (richting 2035) van het ministerie van SZW om het stelsel van inkomensondersteuning eenvoudiger, begrijpelijker en voorspelbaarder te maken. In 2025 gaat het vooral om voorbereiding en het neerzetten van een routekaart tot 2035. Inkomensondersteuning wordt vereenvoudigd en beter op elkaar afgestemd, daardoor wordt verwacht dat dit van invloed gaat zijn op lokale regelingen om overlap of tegenstrijdigheid te voorkomen.

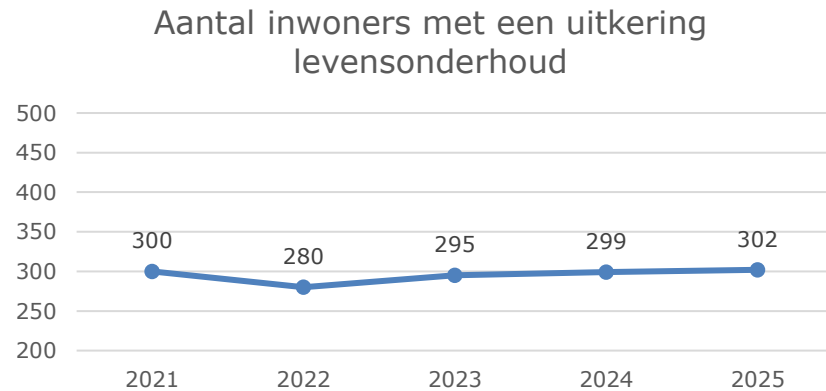
In juli 2025 is de **Wet van school naar duurzaam werk** aangenomen (ingangsdatum 1 januari 2026). Deze wet heeft als doel betere begeleiding bij de overgang van onderwijs naar duurzaam werk voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze wet vergroot de gemeentelijke rol bij de ondersteuning van jongeren tot 27 jaar in de overgang van school naar werk. In 2025 lag de focus op het opzetten van (regionale) samenwerking met scholen en Doorstroompunten.

Met de **Participatiewet in Balans** introduceert het Rijk ruim twintig maatregelen die gemeenten meer ruimte geven voor maatwerk, onder andere via eenvoudiger aanvraagprocedures, soepeler identificatiemogelijkheden, verruimde giftenvrijlating en meer mogelijkheden om rekening te houden met bijzondere omstandigheden zoals mantelzorg. 2025 heeft vooral in het teken gestaan van de voorbereidingen op de wijzigingen. De invoering vindt gefaseerd plaats.

In 2025 heeft er een **tussenevaluatie van de Wet inburgering 2021** plaatsgevonden. In de kabinetsreactie op deze tussenevaluatie is aangekondigd dat wordt gewerkt aan verbetering van de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van het stelsel. Vooralsnog is de verwachting dat de druk op gemeenten ook de komende periode aanhoudt.

Aantal bijstandsuitkeringen

Aantal is stabiel over de jaren

Bovenstaande grafiek laat het aantal inwoners zien dat in december van het betreffende jaar een uitkering levensonderhoud ontving. Dit betreft de algemene bijstand, IOAW, IOAZ en BBZ.

Landelijk is er in 2025 een groei van 1,1% zichtbaar in het aantal personen die een beroep doen op een uitkering levensonderhoud. De instroom stabiliseert ten opzichte van het vorige jaar en de uitstroom stijgt. Maar de instroom is nog steeds hoger dan de uitstroom. (Bron: Divosa/CBS).

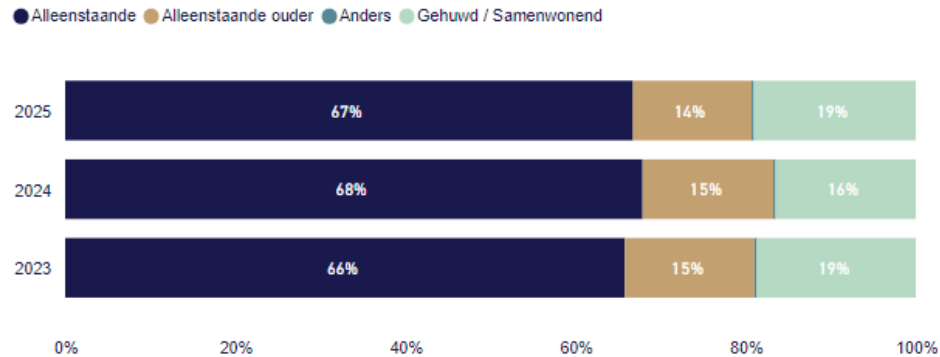
In Voorschoten ontvingen in totaal 302 inwoners in december 2025 een uitkering levensonderhoud. In heel 2025 zijn er 361 unieke inwoners geweest die op enig moment in het jaar een beroep hebben gedaan op een uitkering levensonderhoud.

Het aantal inwoners met een uitkering is vrij stabiel ten opzichte van eerdere jaren.

Persoonskenmerken

Meeste mensen met een uitkering zijn alleenstaand

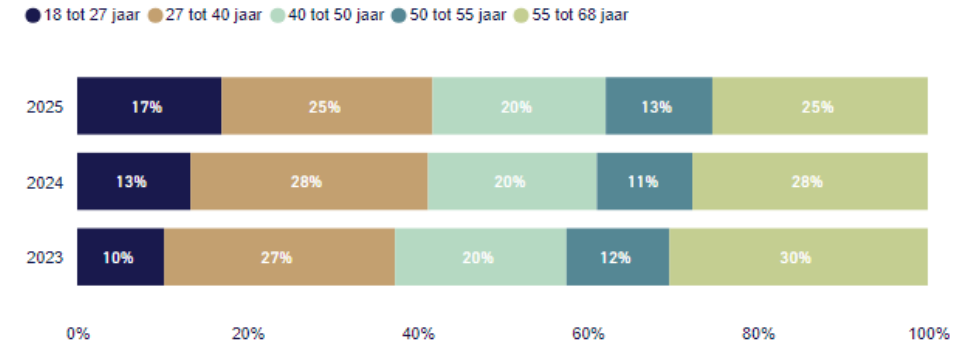
Verdeling cliënten per huishoudtype

De meeste mensen met een uitkering levensonderhoud – ruim tweederde - zijn alleenstaand. Dit percentage is stabiel over de jaren heen.

Het aandeel jongvolwassene (18 tot 27 jaar) is toegenomen van 10 procent in 2023 tot 17 procent in 2025. In december 2025 zat 46 procent van de jongeren met een uitkering in een inburgerings-traject. Ongeveer driekwart van de overige jongeren in de bijstand heeft geen startkwalificatie.

Verdeling cliënten per leeftijdsgroep

De jongeren die instromen in de bijstand hebben meer begeleiding nodig en/of hebben te maken hebben met complexere (multi-) problematiek.

Aanvullend op de hiervoor getoonde cijfers hebben 13 jongeren in 2025 een beroep gedaan op studietoelage. Dit is een maandelijkse vergoeding voor studenten met een medische beperking die niet kunnen bijverdienen naast hun studie.

Perspectief op werk

Context en ontwikkelingen

Werkgevers in de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (ZHC) hebben nog steeds grote moeite om personeel te vinden. Ondanks een afkoelende economie blijft de **mismatch tussen vraag en aanbod groot**. Vooral in cruciale sectoren zoals zorg, ICT, kinderopvang en bouw zijn de tekorten hardnekkig. (Bron: regio in Beeld 2025-2026 | UWV).

Zowel vanuit de gemeente als vanuit de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal wordt gezocht naar oplossingen voor deze mismatch. Vanuit de arbeidsmarktregio wordt er onder meer gewerkt aan een **meerjarenagenda**. Daarin zullen verschillende maatregelen worden opgenomen om het arbeidspotentieel van de inwoners in de regio te benutten, extra afspraken met de verschillende sectoren te maken en de werkgevers zo goed mogelijk te ondersteuning bij het vinden van de juiste werknemer.

Binnen de gemeente is er in 2025 gestart met meer **sectorgericht werken** vanuit de werkgeversdienstverlening om zo een goed beeld te krijgen van wat werkgevers nodig hebben en hier aansluiting bij te vinden. Ook bij het aanbieden van leer-werktrajecten wordt er gekeken naar aansluiting bij sectoren waar de meeste kansen liggen.

In 2025 is het **Regionaal Werkcentrum Zuid-Holland Centraal in Zoetermeer** geopend, waar ook de inwoners van Voorschoten terecht kunnen met vragen over werk, studie en/of personeel. Om deze dienstverlening ook dichtbij huis aan te kunnen bieden is op 8 juli 2025 een **inlooppunt van het Werkcentrum in de bibliotheek in Voorschoten** geopend.

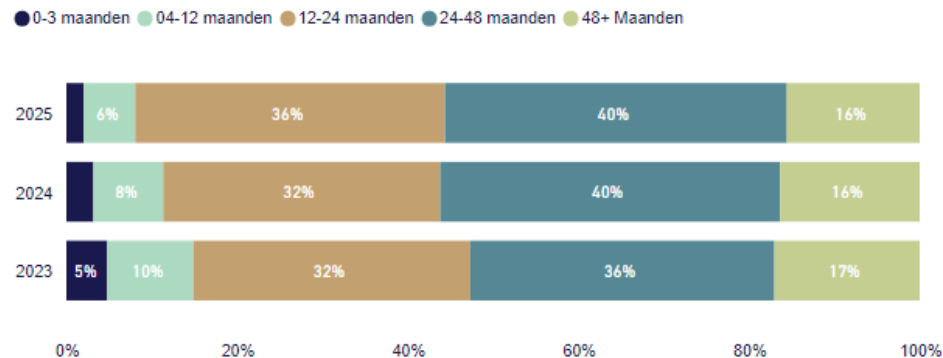
Inmiddels weten de inwoners de weg naar het Werkcentrum te vinden. Het merendeel van de bezoekers zijn werkzoekende zonder een uitkering en werkenden. Zij vormen samen 61% van het aantal bezoekers. In 2026 vindt een evaluatie plaats over de resultaten tot nu toe.

In het 1^e kwartaal van 2026 is de raad middels een raadsbrief geïnformeerd over de voortgang van het huidige re-integratie en participatiebeleid (kenmerk: Z/25/106955/474910).

Perspectief op werk

De verdeling re-integratie en participatie is stabiel

Verdeling cliënten Categorieën

De categorieën hebben betrekking op de afstand die een inwoner heeft tot de arbeidsmarkt. De percentages betreffen het totaal aantal inwoners met een uitkering in het betreffende jaar.

Bij de aanvraag van de uitkering (en op basis van tussentijdse gesprekken) wordt door de consultants een inschatting gemaakt van de duur waarbinnen iemand naar een baan op de arbeidsmarkt bemiddeld kan worden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de re-integratie groep en de participatiegroep.

De **re-integratie groep** heeft een afstand tot de arbeidsmarkt van minder dan 2 jaar en wordt actief begeleidt naar de arbeidsmarkt.

De **participatiegroep** heeft een afstand van meer dan 2 jaar. Voor hen is de stap richting de arbeidsmarkt vooralsnog te groot. Ze worden door participatieconsultanten geactiveerd om uiteindelijk door te stromen van participatie naar re-integratie. Als re-integratie niet mogelijk is, wordt gekeken naar wat het hoogst haalbaar is voor de uitkeringsgerechtigde.

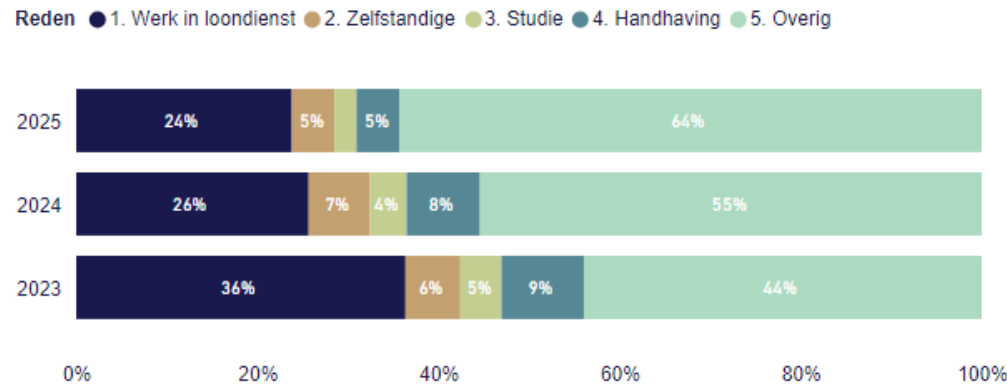
Het aandeel inwoners in de bijstand met een afstand van meer dan 2 jaar tot de arbeidsmarkt blijft gelijk. Wel is een daling zichtbaar van inwoners die direct of binnen een jaar bemiddelbaar zijn naar werk: 15 procent in 2023 ten opzichte van 8 procent in 2025.

In 2025 is de inzet van de leerwerkmakelaar voor jongeren zonder startkwalificatie, matchmaker banenafpraak, matchmaker statushouder en de participatieconsultanten geëvalueerd. Hierover is de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd (kenmerk: Z/25/106955/474910).

Perspectief op werk

Bijna 30% stroomt uit naar werk

Reden uitstroom

In deze grafiek wordt weergegeven wat redenen zijn voor het beëindigen van een uitkering. Onder de categorie 'overig' wordt verstaan:

- Verloop: onder meer door het bereiken van de AOW-leeftijd, overlijden, verhuizing naar een andere gemeente of het buitenland, en/ of het aangaan van een relatie
- Andere inkomsten: een uitkering arbeidsongeschiktheid, alimentatie, vermogensopbrengsten, uitkering werkloosheid of een ander inkomen
- Andere oorzaak of oorzaak partner

Het percentage dat is uitgestroomd met als reden "werk" (in loondienst of zelfstandig) is iets gedaald. Doordat de uitstroom iets is gestegen blijft het absolute aantal personen dat uitgestroomd is naar werk bijna gelijk aan 2024.

Er zijn ook inwoners die gedeeltelijk uitstromen, omdat zij nog een aanvullende bijstand ontvangen. Deze zijn niet meegenomen in de uitstroomcijfers.

Minimabeleid en schuldhulpverlening

Context en ontwikkelingen

Minimabeleid: nieuw beleid in 2024

In 2024 is het nieuwe minimabeleid vastgesteld (kenmerk: Z/24/089198/407498). Centraal in dit beleid staat het stimuleren om inwoners mee te laten doen in de samenleving en werken te laten lonen. Hierbij is aandacht voor de menselijke maat. Daarnaast richt het beleid zich onder andere op het vergroten van het bereik van de minimaregelingen en het monitoren hiervan. Het beleid wordt gefaseerd geïmplementeerd in 2025 en 2026. In 2025:

- sloot de gemeente zich aan bij de VoorzieningenWijzer;
- wijzigden de regels voor de AOW- regeling;
- wijzigden de regels voor de Individuele inkomenstoeslag en werd ambtshalve toekennen mogelijk;

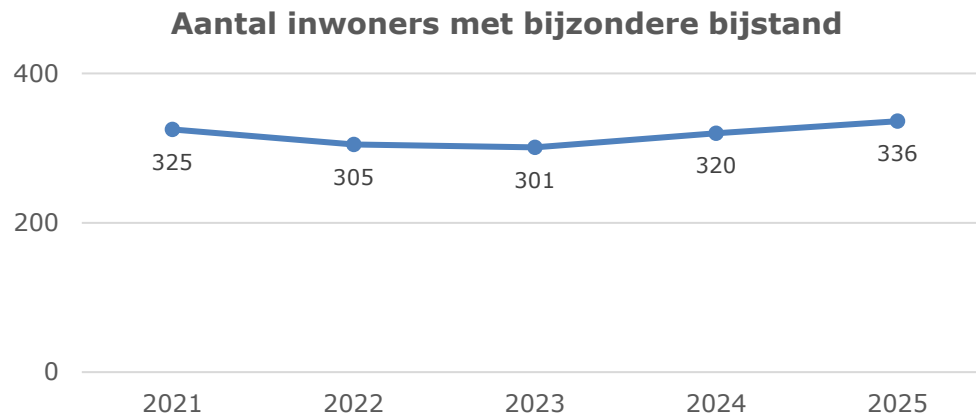
Nieuw beleid Schuldhulpverlening in 2025

In het tweede kwartaal van 2025 is het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025 - 2028 "Sterker schuldenvrij" vastgesteld door de raad (kenmerk: Z/24/086751/435056). Het plan richt zich op het versterken van de schuldhulpverlening door in te zetten op preventie, vroegsignalering, curatie en nazorg, en op het verbeteren van de samenwerking met partners.

Daarnaast zijn in 2025 het communicatieplan en monitoringsplan vastgesteld, waarmee uitvoering wordt gegeven aan het beleid (kenmerk: Z/25/106749/474992, Z-26/108034/479325).

Minimaregelingen

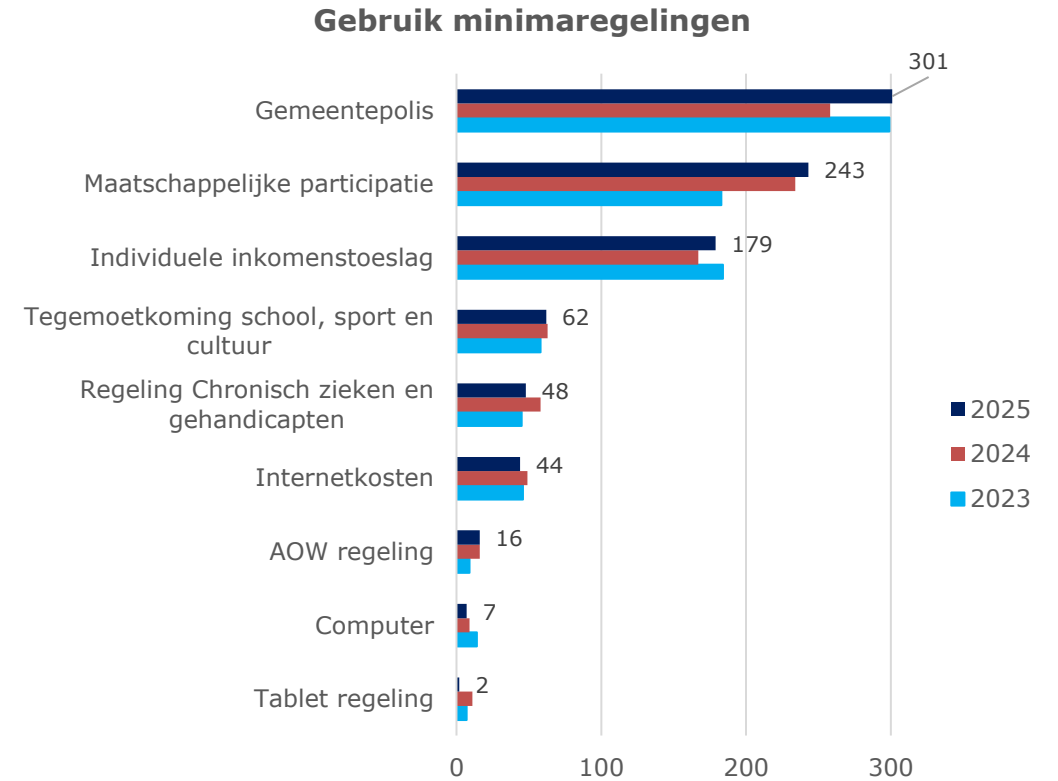
Beroep op bijzondere bijstand stijgt

De aantallen zijn unieke inwoners die in het betreffende jaar een beroep hebben gedaan op enige vorm van bijzondere bijstand. Dit is inclusief de minimaregelingen, maar exclusief de Gemeentepolis omdat deze door een externe partij wordt uitgevoerd.

In 2025 hebben 336 mensen enige vorm van bijzondere bijstand ontvangen. Er is een lichte stijging zichtbaar in het beroep op bijzondere bijstand ten opzichte van eerdere jaren.

Minimaregelingen zijn gemeentelijke voorzieningen voor mensen met een laag inkomen die helpen om mee te doen in de samenleving. Deze regelingen zijn een categoriale vorm van bijzondere bijstand.

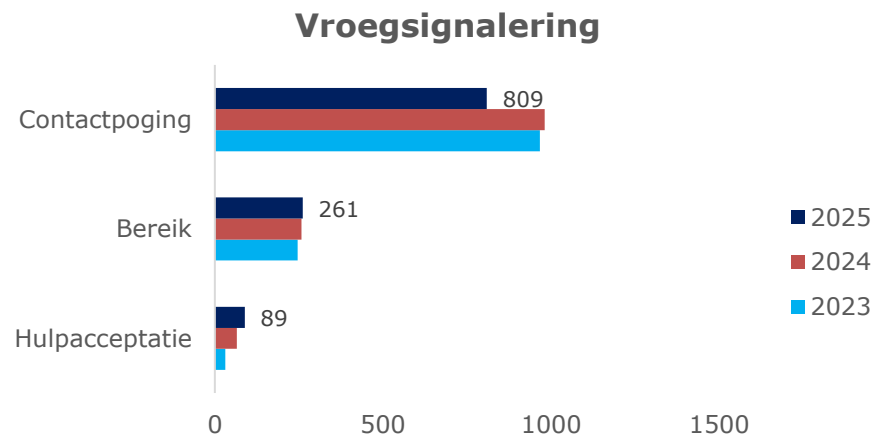

De aantallen betreffen aantal toekenningen per regeling over het hele jaar. Een inwoner kan meerdere regelingen toegekend krijgen of beroep doen op meerdere vormen van bijzondere bijstand.

De drie meest gebruikte minimaregelingen zijn de gemeentepolis, maatschappelijke participatie en de individuele inkomenstoeslag. Eén van de doelstellingen uit het minimabeleid is om het bereik van de minimaregelingen te verhogen. De gemeente is in 2025 aangesloten bij de VoorzieningenWijzer, wat moet bijdragen aan het verhogen van het bereik.

Vroegsignalering

Bereik vroegsignalering stijgt

Sinds 2021 zijn gemeenten en vaste lastenpartners, zoals woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars, wettelijk verplicht om signalen van betalingsachterstanden te delen.

Vroegsignalering is erop gericht om inwoners met beginnende schulden tijdig in beeld te krijgen en hen ondersteuning aan te bieden, met als doel het voorkomen van verdere schuldenproblematiek. Op basis van deze signalen benadert de gemeente inwoners actief en wordt, waar mogelijk, passende ondersteuning geboden.

Er worden verschillende stappen onderscheiden. Alle signalen van de partners leiden tot een **contactpoging** door middel van een brief, e-mail, telefonisch contact of een huisbezoek. De wijze van contact is afhankelijk van de situatie, zoals de hoogte van de schuld of signalen van urgentie.

Wanneer er daadwerkelijk wederzijds contact tot stand komt, is er sprake van **bereik**. Van **hulpacceptatie** is sprake wanneer een inwoner ondersteuning accepteert, bijvoorbeeld in de vorm van informatie en advies, het treffen van een betalingsregeling of een doorverwijzing naar passende hulpverlening.

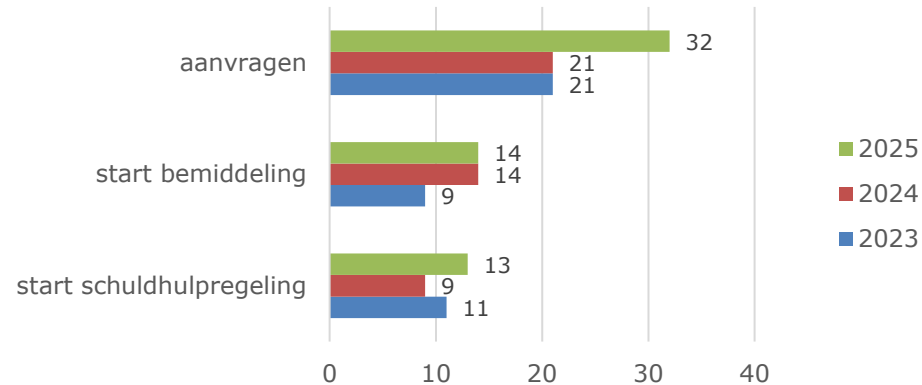
In 2025 zijn in totaal 261 inwoners bereikt, waarvan 34 procent hulp heeft geaccepteerd. Wederzijds contact leidt niet altijd tot een hulpvraag, bijvoorbeeld omdat de urgentie nog niet wordt ervaren of inwoners terughoudend zijn in het accepteren van ondersteuning.

Daarnaast zijn niet alle effecten zichtbaar in cijfers: contact kan ook een trigger zijn voor inwoners om zelf actie te ondernemen of hulp te zoeken bij het voorliggend veld, zonder dat dit wordt geregistreerd als hulpacceptatie.

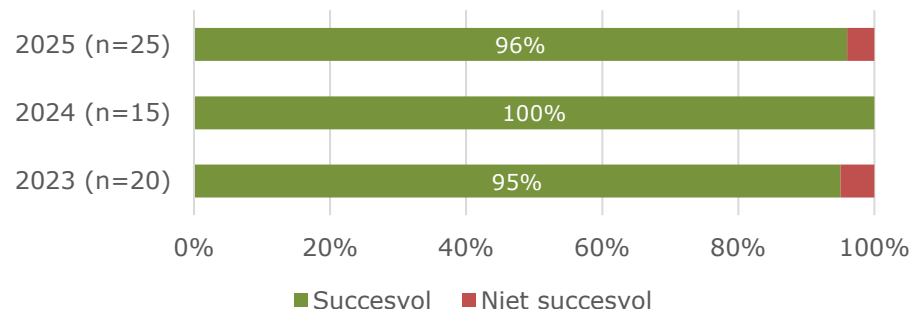
Curatieve schuldhulpverlening

Toename in aanvragen door particulieren

Schuldhulpverlening particulieren

Afgeronde trajecten particulieren

Schuldhulpverlening particulieren

Curatieve schuldhulpverlening wordt ingezet wanneer er sprake is van problematische schulden. Deze hulp is gericht op het oplossen van schulden en het herstellen van financiële stabiliteit. In Voorschoten wordt deze hulp aan particulieren uitgevoerd door de Kredietbank. In 2025 is een duidelijke toename zichtbaar in het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening. Deze ontwikkeling past binnen het landelijk beeld, waarin ook een stijging zichtbaar is (Bron: CBS).

Binnen de trajecten wordt onderscheid gemaakt tussen **start bemiddeling** en **start schuldhulpregeling**. Niet alle aanvragen leiden tot een start bemiddeling. Het aantal bemiddelingstrajecten is stabiel gebleven en er is een stijging in het aantal gestarte schuldhulpregelingen.

De uitstroom laat een toename zien in het aantal succesvol afgeronde trajecten. Dit hangt samen met de verkorting van de looptijd van schuldregelingen van 36 naar 18 maanden.

Curatieve schuldhulpverlening ondernemers

Zuidweg & Partners verzorgen de curatieve schuldhulpverlening aan ondernemers. Het aantal aanvragen is gestegen van 4 in 2024 naar 11 in 2025 (2023: 9).

Mogelijke verklaringen hiervoor zijn stijgende kosten, terugbetalingsverplichtingen aan de Belastingdienst en gemeente, en aanhoudende economische onzekerheid.

Inburgering

Context en ontwikkelingen

Context

De nieuwe Wet inburgering is in werking getreden op 1 januari 2022.

De gemeente Voorschoten is verantwoordelijk voor de begeleiding van inburgeringsplichtigen bij hun inburgering, gericht op taalverwerving, participatie en toeleiding naar werk of opleiding.

Bij de begeleiding wordt een onderscheid gemaakt tussen (gezins-) migranten en statushouders:

- **(Gezins-) migranten** zijn personen die naar Nederland zijn gekomen in het kader van gezinsvorming, of andere niet asiel gerelateerde redenen. De gemeente heeft een rol bij de intake en begeleiding, maar zij bekostigen hun inburgering zelf.
- **Statushouders** zijn personen met een verblijfsvergunning asiel. Zij worden door de gemeente actief begeleid bij hun inburgering en bemiddeling naar werk of opleiding.

Uitdagingen

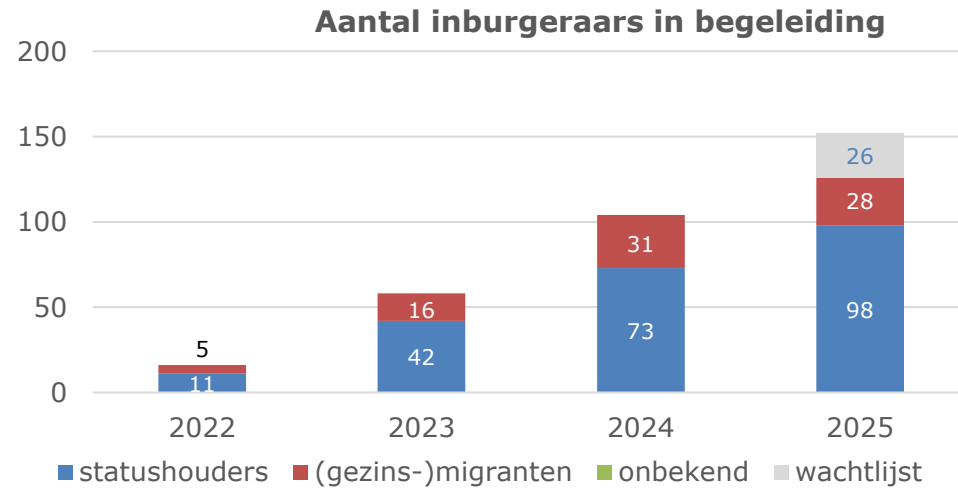
Landelijke evaluatie laat zien dat bij meerdere gemeenten wachttijden ontstaan bij de start van de inburgeringstrajecten door het stijgende aantal inburgeraars. Dit leidt in veel gemeenten tot druk op de uitvoeringscapaciteit. Dit zien wij ook terug binnen de gemeente Voorschoten.

Andere belangrijke uitdagingen zijn de inzet op het terugdringen van verzuim, het versterken van de uitvoeringscapaciteit en het borgen van een toereikende inrichting van de inburgeringsorganisatie om aan de wettelijke taak te kunnen voldoen.

Op lokaal niveau is Stichting Sakiena in het najaar van 2025 intensiever betrokken bij de inburgering, via een buddyproject en vrijwilligersplekken.

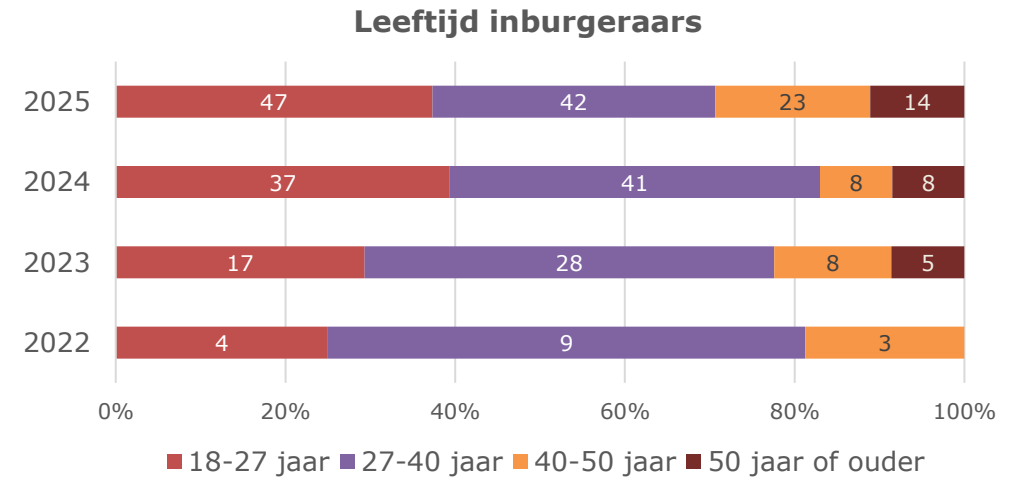
Inburgering

Stijging inburgeraars stabiel, ontstaan wachtlijst in 2025

De grafiek toont het totaal aantal inburgeraars die begeleid worden door een consulent Inburgering & werk en het aantal inburgeraars die wachten op begeleiding (wachtlijst).

Sinds 2022 is er sprake van een stijging van het aantal inburgeraars. In 2025 is een wachtrij ontstaan doordat nieuwe dossiers niet tijdig opgepakt konden worden. De begeleiding van statushouders wordt met prioriteit wordt opgepakt. Ongeveer 1/3 van de wachtlijst bestaat uit statushouders. Het college neemt en verkent verschillende maatregelen om de wachtrij terug te dringen.

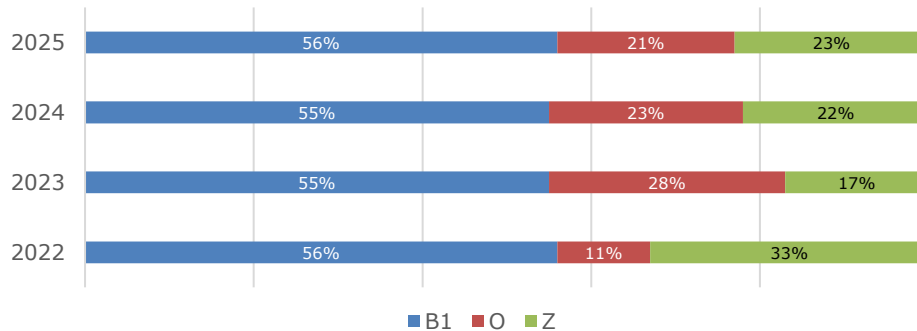

De grootste groep inburgeraars is tussen de 18 en 27 jaar waarbij de focus ligt op taalverwerving in combinatie met onderwijs en het behalen van een startkwalificatie. Daarnaast vormt de leeftijdsgroep 27 tot 40 jaar een relevante groep in de gemeente. Focus bij deze groep ligt op toeleiding naar werk.

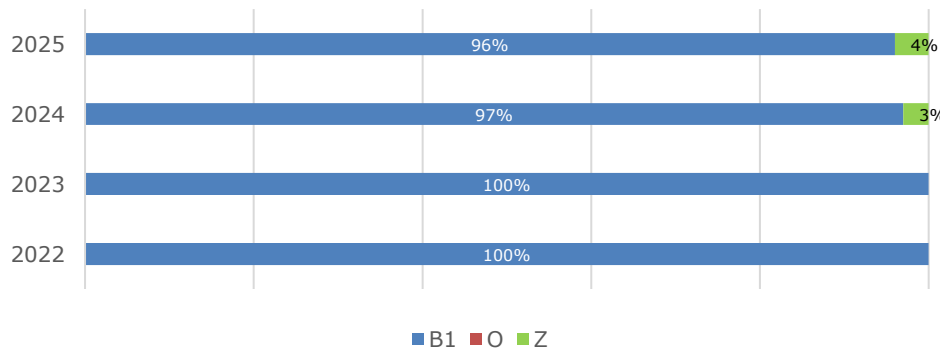
Leerroute inburgeraars

Meer dan de helft statushouders volgt B1-route

Leerroute: statushouders

Leerroute: (gezins-)migranten

De grafieken tonen de verschillende leerroutes die inburgeraars volgen:

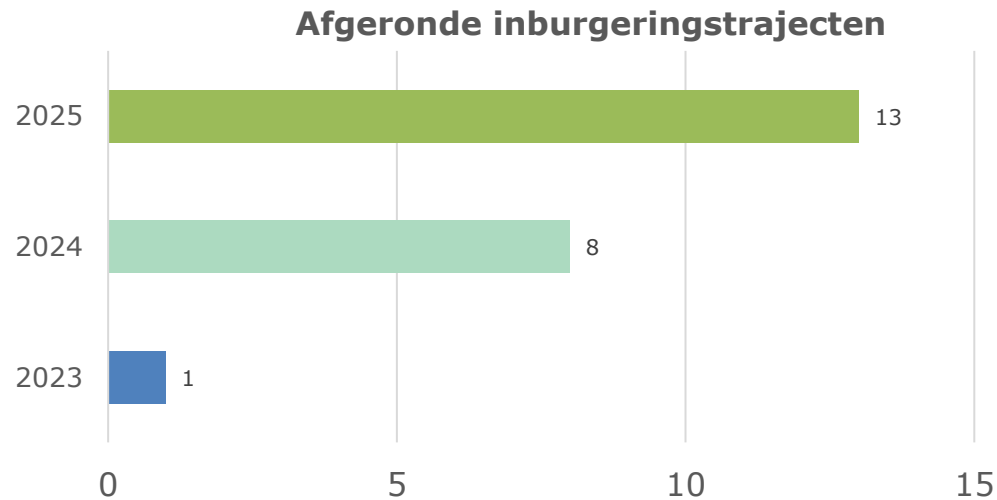
- De **B1-route** is voor inburgeraars die zich binnen drie jaar kunnen ontwikkelen in de Nederlandse taal tot niveau B1. Zij combineren taallessen met praktische activiteiten, zoals (vrijwilligers)werk, om vertrouwd te raken met de samenleving en werkcultuur.
- De **onderwijsroute** (O-route) is voor inburgeraars met (studie)ambities, vaak jongeren, die willen doorstromen naar een opleiding op mbo-, hbo- of universitair niveau. In deze route ligt de nadruk op intensieve taalontwikkeling (B1 of B2) én voorbereiding op het volgen van onderwijs in Nederland.
- De **zelfredzaamheidsroute** (Z-route) is voor inburgeraars bij wie het tempo of niveau van de andere routes minder goed aansluit. De nadruk ligt op het opdoen van praktische taalvaardigheden (rond niveau A1) en actief meedoen in de samenleving via passende activiteiten. Het doel is het versterken van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

De routes worden getoond voor (gezins-)migranten en statushouders. Van de (gezins-) migranten volgt vrijwel iedereen de B1-route. Van de statushouders volgt meer dan de helft de B1-route.

De gemeente bekostigt de leerroute van de statushouder. De (gezins-) migranten bekostigen hun leerroute in principe zelf.

Leerroute inburgeraars

43% rond traject af binnen 3 jaar

Betreft aantal inburgeraars van wie het inburgeringstraject is afgesloten in het betreffende jaar.

In de grafiek zijn de afgeronde inburgeringstrajecten zichtbaar per jaar. Een inburgeringstraject is afgerond wanneer de inburgeringsplicht formeel is beëindigd. Dit is het geval wanneer:

- De inburgeraar heeft voldaan aan de **inburgeringsplicht** (bijvoorbeeld door het behalen van het inburgeringsdiploma);
- De inburgeraar heeft **vrijstelling** of **ontheffing** gekregen van (een deel van) de inburgeringsplicht;
- De inburgeringsplicht is beëindigd door overige **formele redenen**, zoals vertrek uit Nederland of het bereiken van de AOW-leeftijd.

Van trajecten die in 2022 zijn gestart is 43% binnen 3 jaar afgerond en 22% binnen 4 jaar. 35% is nog bezig (deze cijfers zijn op basis van het totaal van de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten).

De wettelijke termijn om aan de inburgeringsplicht te kunnen voldoen is 3 jaar. De toename van de afgeronde inburgeringstrajecten in 2025 komt dan ook doordat de eerste cohorten het einde van hun traject bereiken.

